

**Бережіть себе та своїх
близьких!**

**Навчально-методичний центр
цивільного захисту та безпеки
життєдіяльності
Кіровоградської області**

**ПЕРША ДОПОМОГА ПРИ
УРАЖЕННІ БЛИСКАВКОЮ**

м. Кропивницький

Наша адреса:

Україна, 25009, Кіровоградська область,
місто Кропивницький,
вул. Княгині Ольги, будинок 2
тел. 0522 330 015
e-mail: nmc.kirovohrad@dsns.gov.ua
ми на сайті: nmc.dsns.gov.ua/kr

ми у Facebook:

Ураження блискавкою найчастіше є наслідком крокової напруги від розходження по землі струму із близького розряду, рідше — переміщенням розряду з ураженого об'єкту, а найнебезпечнішим (найчастіше смертельними) є: фізичний контакт з ураженим об'єктом та безпосереднє влучання блискавки.

Проходження електричного розряду тілом людини спричиняє:

- зупинку роботи серця за механізмом фібриляції шлуночків,
- пригнічення дихального центру,
- пошкодження центральної нервової системи з різного ступеня порушенням свідомості,
- опіки (найчастіше поверхневі; в місцях входу і виходу електричного розряду, що нагадують термічні опіки III-IV ступеня; іноді на шкірі відмічаються деревовидні розгалужені червоні смуги),
- тонічний спазм м'язів (також з переломами кісток).

Електричний розряд може супроводжуватись ударною хвилею, що може спричинити баротравму (так як при вибуху).

Пізні наслідки ураження блискавкою: довготривалі болі та спазми м'язів, нудота, біль голови, катаракта, неврологічні пошкодження, когнітивні порушення та розлади особистості.

При легкому ураженні спостерігається запаморочення, шум у вухах, слабкість, втрата свідомості.

При наданні першої допомоги, на першому місці Ваша власна безпека!

Пам'ятайте про можливість повторного удару блискавки. Постраждалі від удару блискавки не несуть і не розряджають струм, тому їх можна безпечно торкатися і надавати їм допомогу.

- Перенесіть потерпілого у безпечне місце (на відкритій ділянці — розміщене нижче). Покладіть потерпілого на тверду поверхню в горизонтальне положення.
- Оцініть його стан (стан свідомості та наявність / відсутність) дихання).
- негайно зателефонуйте до екстреної медичної допомоги за телефоном «103».
- Якщо уражено більше ніж одну особу, розпочніть з тієї або тих, які не дихають. Затримка при проведенні реанімаційних заходів призводить до зупинки кровообігу.
- У разі відсутності дихання та свідомості, необхідно якнайшвидше провести серцево-легеневу реанімацію, а саме: зробити непрямий масаж серця та штучне дихання «рот-у-рот» (при наявності клапану для штучного дихання). Без нього виконуйте лише натискання на грудну клітину (непрямий масаж серця).

- Проводьте серцево-легеневу реанімацію до:
 - появи ознак життя — поява самостійного дихання, кашлю і т.п.;
 - прибуття бригади екстреної медичної допомоги;
 - власного фізичного виснаження, як рятувальника.
- Імобілізуйте поламані кінцівки.
- Обробіть великі рани.
- Якщо людині пощастило, вона без свідомості, але дихає — поверніть постраждалого в стабільне бокове положення, спробуйте вивести його з шокowego стану (наприклад, дайте понюхати ватку, змочену нашатирним спиртом, якщо є). Не залишайте потерпілого наодинці, адже може раптово зупинитись серцева діяльність.

Чи може людина вижити після ураження блискавкою? Так, людина має значні шанси на виживання під час удару блискавки. По-перше, хоча температура під час розряду достатньо висока, проте триває вона зазвичай недовго і не завжди призводить до серйозних опіків. По-друге, основний струм блискавки часто проходить по поверхні тіла. Тому більшість уражених блискавкою людей не вмирає. За різними оцінками помирає від 5% до 30% уражених.

Шанси на виживання значно підвищуються, якщо поряд знаходиться людина, яка вміє робити непрямий масаж серця і штучне дихання.